

25.10.2022

Mom. 35.20.64 Avustukset rakennusperinnön hoitoon

Asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaostolle

Avustuksia rakennusperinnön hoitoon myönnetään pääasiassa yksityisille omistajille rakennusten ja niiden välittömän ympäristön korjaus- ja kunnostustöihin sekä näiden töiden edellyttämän suunnittelun kustannuksiin. Avustusta voivat hakea myös kunnat ja kuntayhtymät. Ensisijaisesti avustetaan korjauksia, joilla edistetään rakennuksen säilymistä, esim. katon, ulkoseinien, perustusten, ikkunoiden, ovien tai tulisijojen korjaustöitä. Avustuksilla säilytetään arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä osana kansallista kulttuuriperintöä ja tuetaan perinteisten korjausrakentamisen työtapojen säilymistä.

Vuoden 2023 avustuksia haetaan ELY-keskuksilta loppuvuodesta 2022. Myöntöpäätökset tehdään ELY-keskuksissa, mutta maksatus on keskitetty ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle. Avustukset myönnetään talousarviovuoden 2023 alkupuolella ja ne maksetaan hakijalle yhdessä tai useammassa erässä työn edistymisen mukaan. Vuosina 2021 ja 2022 hakijoita on ollut noin 900, hakijat ovat katsoleet avustustarpeekseen noin 17 milj. euroa ja hankkeiden kokonaiskustannukset ovat olleet noin 40 milj. euroa. Avustuksia ovat saaneet noin puolet hakijoista ja avustussumma on ollut keskimäärin noin 3500 euroa. Jos avustettava hanke peruuntuu, voidaan määräraha joustavasti myöntää uudelleen toiseen kohteeseen eikä sitä käytännössä jää lainkaan käyttämättä. Käytössä on sähköinen avustusjärjestelmä, joka mahdollistaa sähköisen hakemuksen ja kattaa kaikki prosessivaiheet sekä määrärahojen reaaliaikaisen seurannan.

Avustusta myönnetään ensisijaisesti rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojelluille rakennuksille. Avustusta voidaan myöntää myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaille kohteille, joilla ei ole suojelustatusta. Avustusten myöntämisessä on otettu huomioon myös sijainti valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä tai valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Esimerkiksi Alvar Aallon suunnittelempille kohteille voidaan näin ollen myöntää avustusta.

Reko Korhonen
Erityisasiantuntija
Ympäristöministeriö